

Nogle Tilbageblik

paa Universitetets og Kommunitetets formuelige Forsatning i den seneste Rarrække og i den ældre Tid.

Det Aarbogen for 11te Gang kan meddele Resultaterne af begge disse Stiftelsers aarlige Regnskaber, har Udgiveren troet, at den forløbne Rarrække var lang nok til, at en fort Dvælen for at kaste et Blik tilbage paa disse Resultater, i Sammenligning med hvad angaaende de ældre Tider er bekendt, vel turde lønne Umagen. De nedenstaaende Tabeller og Oversigter udvise en saa gladelig og stadigen fortsat Fremgang af disse Stiftelser, især af Universitetet fra den Tid da Undersøgelsen og Ordningen af dets husholdelige Forsatning i Aarene 1834—36 var bleven tilendebragt, en saa blomstrende Tilstand, og derhos, medens væsentlige Forbedringer og meget store Forøgelse af Udgifterne have fundet Sted, dog til samme Tid ved de særdeles betydelige, stedse stigende Overstud en saa ønskelig Betryggelse for Fremtiden, at det ret falder i Djnene, hvormegen Besøje man har haft til at ansee disse Stiftelser for særdeles rigt udstyrede fra Fortiden. Dette gjelder vel især naar de betragtes i Forening, men kan dog uden tvivl ogsaa siges om Universitetet for sig alene; thi om end dette aldrig uden de særdeles betydelige Tilskud som det i saa lang en Rarrække har modtaget og vedbliver at modtage fra Kommunitetet (hvilke nedenfor skulde nærmere specificeres) kunde have udrettet hvad det har, eller være kommet til det Punkt hvorpaa det nu befindes sig, maa det paa den anden Side vel erindres, at paa den Tid Universitetet erholdt sin Udtyrelse, var det noget ganske Andet end i vore Dage, idet Lærernes Antal neppe var mere end en Trediedel mod hvad det nu er, og de øvrige Udgifter stode i et endnu langt ringere Forhold til de nuværende, og at Stiftelsen desuagtet nu med de selsamme, ikke væsentligen forøgede, Indtægtskilder — thi den eneste saadan af Betydning der er kommet til, er den med det forrige kirurgiske Akademi overgaaede aarlige Indtægt af noget over 7000 rb., hvilken dog ikke var tilstrækkelig til at fyldestgjøre de dermed følgende ny Forpligtelser —, ved de i saa høj en Grad stegne og endnu stedse stigende Indtægter som dets Fordegods nu udbringes til, og ved den Hjælp som Kommunitetet yder det, ej alene kan bestride de derved i saa høj en Grad, sikkert til langt over det Tredobbelte, forøgede Udgifter, og opfylde sit Djemed paa en saadan Maade, at vort Universitet ikke i saa Henseende staaer tilbage for noget andet i den civiliserede Verden, hvormed en Sammenligning er passende, men overgaaer de allerfleste *), men endda i de sidste 11 Aar har haft et Overstud af næsten 29000 rb. aarlig i Gjennemsnit **). Derhos har Kommunitetet endskjønt ogsaa dette i rigeligt Maal opfylder sit egentlige Djemed, og det med netop nu forstærkede Summer, og uagtet alt hvad det har afgivet til Universitetet, i samme Rarrække kunnet oplægge over 20000 rb. aarlig ***).

*) Om Universiteterne i Paris, London og Oxford o. s. v. kan her naturligtvis ikke være Tale, formedest den væsentlige Forskjellighed af alle Forholde; iøvrigt er Sætningen dokumenteret i Aarb. 1844 S. 239—249.

***) Om man end vil fraregne de to sidste saa overordentlig fordelagtige Aar, bliver Gjennemsnits-Overstudet (for de tidligere 9 Aar) dog over 22000 rb.

*) De to sidste Aar fraregne, over 16000 rb. aarlig.

Det er saaledes først i den seneste Tid, og efterat Nødvendigheden af den store Forøgelse af Universitetets Udgifter overensstemmende med Tidens Fordringer ret havde gjort sig gjeldende, efterat disse Udgifter, som endnu ved Normalreglementet af 1836 vare fastsatte til 78860 rb., ved det otte Aar senere, i 1844, givne ny Normalreglement vare bestemte til 124500 rb. eller langt over en halv Gang saameget, at det ogsaa har vist sig, og ved en som det synes usforkastelig Erfaring bundet Befrættelse, at Stiftelsens Indtagtskilder nu ere fuldkommen tilstrækkelige til baade at bestribe disse forøgede Udgifter og lægge det fornødne Overskud tilside til Fremtidens Fordringer. Vel maa det hidtil indvundne Overskud, foruden Læstudenene fra Kommunitetet, væsentligst tilskrives de indtraadte ualmindelig heldige Tidsemsændigheder; men at disse ikke i den nærmeste Fremtid ville i nogen betydelig Grad stille sig ringere, turde være mere end sandsynligt, medens en saadan Eventualitet ialtfald vilde modvirkes ved den allerede opnaaede store Kapitalforøgelse, der Aar for Aar giver større Betyggelse. Kontrasten med den ældre Tid viser sig nu ogsaa i det stærkeste Lys. Universitetet havde dengang kun 15 Professorer, til hvis Væning det ansaaes nødvendigt at anvende ej alene det hele Fordegods, men endda desforuden den eneste daværende anden Indtagtskilde af Betydning, Studiestatten, og dog vare hine 15 Professorer ingenlunde bedre aflagte end de nuværende 44, medens man haardt savnede Midler til andre fornødne Udgifter for Stiftelsen og senere til flere Læreres Ansættelse. Da man saaledes i Aaret 1770 erhvervede en ny Indtagtskilde, de saakaldte vestindiske Benge, 1000 rd. vest. Kur. eller 750 rd. dansk Kur. aarlig, blev denne anseet som et yderst velkomment Supplement, der udstykkedes til forskjellige Anvendelser for de med Universitetet forbundne Samlinger og Instituter, eller vel rettere til først at grundlægge flere af dem *). (Nu derimod er denne Indtægt frataget Universitetet, hvorom se forr. Aarg. S. 72, saagodtsom uden at Savnet vil kunne mærkes.) Da det ved Fundatsen af 1788 bestemtes, at nogle extraordinære Professorer skulde ansættes, maatte den dertil fornødne Udgift, 2400 rd. til 6 ny Professorer, foreløbigen udredes af Finanskaasen, og de gjentagne Overvejelser om, hvorledes Universitetet selv kunde overtage Summen, hvortil Konfliktet opfordredes, førte ikke til andet Resultat, end at man ingen Udvej hertil kunde finde **). Det var allerede meget tidligt at man fandt det nødvendigt at tye til Fællesskiftets Hjælp for at bøde paa Universitetets ringere Evne, thi allerede ved en kongelig Skrivelse af 25 April 1750 bestemtes det, at der af hints Midler maatte betales 200 rd. til en Person der kunde foretage en Rejse til Sverrig paa Medicinen og Botaniken, samt 100 rd. til en Projektor i Anatomien, og til en saadan at maatte kontinueres at betale aarlig 100 rd. Men iøvrigt var det uidentivl først i det nærværende Aarhundrede, at man for Alvor begyndte at benytte denne Hjælpeskilde, rimeligvis paa Grund af de stigende Udgifter for Universitetet ved det forøgede Lærpersonale, hvilke, jaalænge flere Corpora endnu ikke vare hjemfaldne, ikke kunde bestrides af Universitetet selv.

Hvor overordentlige de Summer have været som Tid efter andet ere af Kommunitetet afgivne som Bidrag til Universitetets Fornødenheder, vil sees af nedenstaaende Beregning. Men først maa det kortelig forklares, hvori disse Bidrag have bestaaet. De kunne henføres til 4 forskjellige Klasser, nemlig:

1. De saakaldte **rentefri Forstrækninger**, som efterhaanden bleve udbetalte til Universitetet efter som dettes Fornødenheder og øjeblikkelige Forlegenhed udkrævede det, i den Forudsætning at de senere vilde blive at tilbagebetale; men da dette stedse fandtes umuligt eller altfor besværligt for Stiftelsen, bleve de tilside, efterat Opgjørelsen af Universitetets Forsætning havde fundet Sted, ved den kongelige Beslutning af 25de Novbr. 1836 bestemte at skulle udslettes af Bøgerne eller eftergives. De udgjorde allerede i Aarene 1810 eller 11 30237 rd. 57 sk., og i Aaret 1837, da de ifølge nysnævnte Bestemmelse udgif af Bøgerne, 168069 rb. 5 sk. Men foruden denne Sum bleve ligeledes udslekkede tvende rentebærende Laan der i sin Tid vare forstrakte, dels den akademiske Fond til Ikstsættelse af en Professorbolig, oprindelig 5000 rb., dels den botaniske Have, og som paa den Tid de udgif af Bøgerne, i 1837, udgjorde tilfammen til Rest 5058 rb. 35 sk. Det Hele under denne Post er saaledes, Rentetabet uberegnet, 173127 rb. 40 sk.
2. Bestemte aarlige Bidrag til forskellige af Universitetets Fornødenheder, hvilke efter-

*) Se Badens Journ. V. S. 103.

**) Baden I. S. 97, 145.

haanden ved kongelige Beslutninger bleve Kommunitetet paalagte, efter som Traangen dertil gjorde sig gjeldende. Dette er Oprindelsen til de paa Budgetterne endnu stedse opførte saakaldte „ældre Bidrag“, hvilke ved Opgjørelsen fandtes ikke at kunne undværes for Universitetet og derfor betragtedes som en fast Indtagtskilde, der ogsaa senere, overensstemmende med Normalreglementet af 1836, er vedblevet at indbetales i samlet Sum i Universitetets Kasse, og det uagtet de Djemed hvortil de enkelte Summer oprindelig vare bestemte, enten ganske ere ophorte, eller dog nu hyldestgjøres paa en aldeles forskjellig Maade. De enkelte Bestanddele af disse Bidrag ere:

- a. de ovennævnte 100 rb. til en Profektors Lønning, som maa antages lige siden 1750 at være bleven udredet*) af Kommunitetet, indtil denne Lønning ved en kongelig Beslutning af 16de Sept. 1820 forhøjedes til 300 rb. ligeledes af Vælsessiftet. Uagtet Profektorposten i Aaret 1840 ophævedes ved Universitetet (Aarb. 1840 S. 49), blev det vedtaget, at der ikke derfor skulde afgaae Noget i de ældre Bidrag.
- b. I Aaret 1810 bevilgedes en betydelig Sum i Gagetillæg for flere Universitetslærere, saaledes at disse, forsaavidt den akademiske Fond ikke skulde være istand dertil, bleve at udrede af Kommunitetet. Det synes at dette kun har været Tilfældet med et af disse Tillæg, stort 200 rb., som vedblev at udredes af Kommunitetet indtil vedkommende Profektors Død i 1840, hvorefter det da ligeledes er vedblevet at udbetales tilligemed de øvrige ældre Bidrag.
- c. Bidrag til Bibliothekarenes Lønning, nemlig for Bibliothekaren 43 rb., for 1ste Underbibliothekar 227 rb. 48 ff., og for den anden 100 rb. Denne sidste Gage blev oprettet og Kommunitetet paalagt ved kongelig Beslutning af 30 Maj 1812, de to andre vare langt ældre og idetmindste tidligere end Universitetsdirektionens Oprettelse Kommunitetet paalagte, men de førstnævnte 43 rb. bortfaldt iøvrigt ifølge en kongelig Bestemmelse af 1829, hvorved Bibliothekarens Lønningsforholde bleve regulerede, og gif saaledes ikke ind i den i Normalreglementet optagne Sum af de ældre Bidrag.
- d. Erstatningen for den ved det norske Universitets Oprettelse tabte norske Studiiikat og de tre norske Tiender, af hvilke hin beregnedes til 1763 rb., disse til 565½ Rd. Byg aarlig efter Kapitelstarten.
- e. Bidrag til Universitetsbibliotheket. Efterat der først ved en kongl. Beslutning af 28de Decb. 1811 var tilstaaet Bibliotheket 200 Spec. aarlig i 3 Aar af Kommunitetet, blev senere under 8 Januar 1816 allernaadigst bestemt, at Bibliotheket fra 1ste Januar 1816 skulde have et fast Tilskud fra samme Stiftelse af 600 rb. aarlig, foruden en Sum af 1000 rb. for engang og senere 500 rb. til Indkjøb af østerlandske Haandskrifter. Senere, i 1827, blev det ligeledes for engang tilstaaet 1000 rb.
- f. Ved kongelig Beslutning af 19de Marts 1819 paalagdes Kommunitetet et aarligt Bidrag til den botaniske Have af 3000 rb.
- g. De 200 rb. som ved den kongelige Beslutning af 17de Januar 1835 (hv. s. af. Tdd. III S. 120) bleve bestemte til en midlertidig halv Huslejeportion som Erstatning for en Professor konsistorialis saalænge Professorresidensen i Rannikestræde Nr. 33 er i en Profektors Besiddelse som ikke er i Konsistorium. Denne Sum vil dog, saavidt ffjønnes, bortfalde saasnart den anførte Grund til dens Bevilgelse ophører.

De ældre Bidrag bestaae saaledes af:

a. i Penge: Erstatning for den norske Studiiikat	1763 rb.	„ ff.
Bidragene til Bibliotheket og botaniske Have	3600	— „ —
Bidragene til enkelte Universitetslæreres og Betjentens Lønning (en Professor 200 rb., Profektor 300 rb. Underbibliothekarene 327 rb. 48 ff.	827	— 48 —
Til en midlertidig Huslejeportion	200	— „ —
	6390	rb. 48 ff.

- b. i Korn: Erstatningen for de norske Tiender, der som anført varierer efter Kapitelstarten.

*) Denne Udgift nævnes vel ikke udtrykkelig af Janson, men maa vel være indbefattet i de af ham anførte enten „sædvanlige Udgifter“ eller „overordentlige Udgifter“.

Vil man nu udregne Størrelsen af de Tilskudssummer der saaledes fra Kommunitetet i Virkeligheden ere udbetalte til Universitetet indtil Januar 1837, da Normalreglementet af 1836 traadte i Kraft, da have de udgjort følgende Beløb:

a. Erstatningen for de norske Indtægter udgjør, naar Lienderne efter en lav Beregning, nemlig efter 14 $\frac{1}{2}$ pr. Rd. Byg, ansættes til aarlig	1319 rb.
og Studiefkatten	1763 —
	aarlig 3082 rb.
hvilket, beregnet for Aarene 1813—36 eller 24 Aar, giver ialt	73968 rb. " ff.
b. Bidraget til Bibliotheket, 600 rb. aarlig, i Aarene 1816—36 eller 21 Aar, udgjør, med Tillæg af de tidligere 400 rb. i 3 Aar og 2 Gange 1000 rb. samt engang 500 rb.	16300 — " —
c. Bidraget til botanisk Have, 3000 rb., begyndt 1ste April 1819, altsaa til Udgangen af 1836 eller for 17 $\frac{3}{4}$ Aar	53250 — " —
d. Penningen for Professor bliver, beregnet for 70 Aar, 1751—1820, a 100 rb., og for 16 Aar, 1821—36, a 300 rb., 7000+4800 rb.	11800 — " —
e. Tillægget til en Professorslønning, 200 rb., er for de 27 Aar 1810—36 ialt	5400 — " —
f. Penningen for første Underbibliothekar, 227 rb. 48 ff., beregnet for de 31 Aar 1806—36 giver	7052 — 48 —
Ligeledes 43 rb. til Bibliothekaren i 24 Aar, 1806—29,	1032 — " —
g. Ligeledes til 2den Underbibliothekar, 100 rb. for 24 $\frac{1}{2}$ Aar,	2450 — " —
h. Endelig den midlertidige Husleje, 200 rb. for 2 Aar, 1835—36, er	400 — " —
Er tilsammen	171652 rb. 48 ff.

Løvrigt blev ogsaa udenfor disse faste aarlige Bidrag meget hyppigt trukket paa Fællestiftets overskydende Indtægter ved forskjellige enkelte Lejligheder, og det ej alene saadanne som laae dets egentlige Djemed nærmere, saasom Rejsseunderstøttelser, men ogsaa mange andre, hvoraf nylig under b og e et Par Exempler ere anførte.

3. Tilskudene til den ny Universitetsbygning's Opførelse og hvad dermed stod i Forbindelse. Herom anses det rigtigst at meddele følgende omstændeligere Forklaring angaaende, dels hvorledes med den dertil dannede Bygningsfond er tilgaaet, dels hvilke Summer der i Virkeligheden bleve anvendte til Bygningens Opførelse m. v.

Overensstemmende nemlig med Universitetsdirektionens Skrivelse af 8de Decbr. 1829 og de forudgaaede Bestemmelser om at en Bygningsfond skulde oprettes, blev dertil henlagt og afgivet:

a. fra Kommunitetet:	
1. dets ældre Kapital, som indstod i Kvæsturen,	64261 rb. 1 ff.
2. den opsparede til Kapital forvandlede Rente,	5032 — 69 —
3. et Universitetet forstrakt rentebærende Laan	5000 — " —
4. et lignende, Repr.	10000 — " —
5. kontant afleveret	5706 — 26 —
	er 90000 rb. " ff.
b. fra Universitetet:	
1. fra de brand- og skadelidte Bygningers Fond Studiegaardens Forsikrings-Sum,	10443 rb. 44 ff.
2. Renter af samme til 11te Decbr. 1829	5939 — 17 —
og Repr.	454 — 65 —
	16837 — 30
	tilsammen 106837 rb 30 ff.

Denne Sum skulde fra Kvæsturen afgives i offentlige Papirer lydende paa et lige Beløb og affættelige til Pari Kurs, forsaavidt de forsinavnte 84293 rb. 70 ff. angik, og for de øvrige kontant afgivne 22543 rb. 56 ff. indkjøbes lignende Obligationer.

Derefter blev Fonden tilskrevet som Gjer følgende Obligationer:

1. Brandkasse-Obligationer	31848 rb. 72 ff.
2. Nationalbank-Obligationer	26100 — " —
3. opsigelige Afstatte Kompagni's do.	26000 — " —
	tilsammen 83948 rb. 72 ff.

For den øvrige Del af hvad Kommunitetet skulde afgive, eller
 6051 rb. 24 ff. |

i Forbindelse med de ovenfor under Post b nævnte
 10443 — 44 — |

og
 5939 — 17 — |

samt Repr. 454 rb. 65 ff., eller efter Kurs 206 $\frac{1}{2}$
 440 — 86 — |

og med Tillæg af Renten for $\frac{1}{2}$ Aar til 11te Decbr. 1829 af de 83948 rb. 72 ff.
 1678 — 94 — |

tilsammen 24553 rb. 73 ff.

blev da indkjøbt i Obligationer af Bankolaanet i Hamborg af 1819 37000 μ
 Hb. Banco eller i r. S. 24666 rb. 64 fl.
 hvorefter Bygningsskuffens, i Forbindelse med de ovenanførte..... 83948 — 72 —
 utgjorde ved Afgangen af 1829 108615 rb. 40 fl.

For Renteindtægten til 1ste Juli 1831 indkjøbtes senere et Beløb i Aktiver ... 4066 — 64 —
 fra Kommunitetet medtoges ligeledes ifølge fgl. Beslutning af 1ste Juni 1832
 et Tilskud i Aktiver af 21400 — " —
 tilsammen i r. S. og Sølv 134082 rb. 8 fl.

For dette Beløb, der bestod i Aktiver som tidtels bleve realiserede lidet over
 Vari, er indkommet

vede Sølv 73697 rb. 93 fl. og Repr. 63720 rb. 69 fl.
 eller med Tillæg af hvad der ved disse tvende Summers Omfæring til Seelers indvandt, nem-
 lig 1862 rb. 139280 — 66 —
 Renteindtægten fra 1ste Juli 1831 til Decbr. 1834, da de sidste Aktiver afsan-
 dedes, beløb r. S. 4052 rb. 44 fl. og Repr. 4752 rb. 35 fl. ,

tilsammen 8801 — 79 —
 Lægges nu hertil hvad Kommunitetet ifølge kongl. Beslutning af 10de Maj
 1835 afgav i Kontanter. 20000 — " —
 saa udkommer 168085 rb. 49 fl.

som det hele Beløb der er indkommet for Bygningsskuffens Kapital med Renter, og Tilskud fra
 Kommunitetet.

Universitetsbygningens Opførelse kostede, ifølge det derfor aflagte reviderede Regnskab, ialt
 følgende Summer:

for det egentlige Bygningsarbejde og for Inven-
 tarium Sølv 29643 rb. 77 fl. Repr. 160402 rb. 75 fl.
 for Brolægningensarbejde — " — " — — 1696 — 42 —
 i Honorarer og Salærer — " — " — — 5427 — 32 —
 Omkostninger ved Bygningens Indvielse — 50 — " — — 847 — 12 —
 Mægler-Kurtage ved Sølvsomsetninger m. m. — 96 — 44 — — 130 — 57 —

Sølv 29790 rb. 25 fl. Repr. 168501 rb. 26 fl.
 hveri dog afsaaer som indkommet for bortsolgte
 tiloversblevne Materialier — " — " — — 1019 — 25 —

igen Sølv 29790 rb. 25 fl. Repr. 167485 — 1 —
 eller, naar Sølvet reduceres til Repræs. efter
 Kurs 202 — 30088 — 16 —

i Repr. 197573 rb. 17 fl.
 I denne Sum er imidlertid ikke medtaget hvad Konsistoriets Forsamlingsværelse kostede at foran-
 dre, hvilket udgjorde 868 rb. 74 fl.

Den anførte Totalsum af hvad der var medgaaet til Universitetsbygningens Opførelse og
 hvad dermed staaer i Forbindelse blev, efterat Opgjørelsen var passeret Revisionen og Summen
 derved noget modificeret, samt med Tillæg af 300 rb. der samtidig tilføres en Bygningsskuffens
 som Honorar for Opgjørelse af Regninger m. v., ved Skrivelse fra Direktionen af 26de Aug.
 1837 bestemt til 198174 rb. 25 fl. Repr., saaledes at den akademiske Fond heraf havde at udrede
 30189 rb. 87 fl. *) hvilket sidste Beløb saaledes vilde være at optage som Udgiftspost ved Opg-
 gjørelsen af den Universitets Uderbalance for Aarene 1834—36 som af Kommunitetets Klasse
 vilde være at dække (hvorom se længere nede).

Foruden den anførte Hovedsum af 198174 rb. 25 fl.

bleve imidlertid senere i 1837 af Direktionen approberede følgende Arbejders
 Udgifter for de efternævnte Summer, hvilke som hørende til Byg-
 ningens Udvikelse bleve at udrede af Kommunitetets Klasse, nemlig:

under 15de Juli til Gulvene i Korhallen og Korridorerne
 at gjennemtrætte med Olie 99 rb. 82 fl.
 — 29de Juli til Brolægningensarbejde i den østre Univer-
 sitetsgaard 61 rb. 36 fl. , samt for Anskaffelse af et
 Stab 13 rb. 64 fl. 75 — 4 —
 — 23de Sept. til Bindueskroge 50 rb. og til nogle
 Inventariislyfter 11 rb. 80 fl. 61 — 80 —
 — 21de Okt. til Jernstænger for Binduerne i Under-
 jordsrummet under Solemitetsalen 70 — " —
 — 7de Nov. til midlertidig Uplysning af Hovedindgan-
 gen til Bygningen ved en Lygte 68 — " —
 — 25de Novb. til Anbringelse af Jernbøjer for at for-
 hindre Bygningens Væbning af Forbigaaende.... 198 — " —
 at overføre 572 rb. 70 fl. 198174 rb. 25 fl.

*) I Universitets Hovedbog for 1836 findes dog i Tilfældigheden denne Sum opført med 30390 rb. 20 fl. , men at
 Grunden til denne Forskel kan angives.

naar hertil regnes Omskifningerne ved de to Statuer af Apollo og Minerva, samt tvende Kandelaberer, som vare bestemte til at anbringes i Bygningens Forballe, men først flere Aar senere ere anskaffede (hv. se Aarb. 1843 S. 28), hvilke først vare anslaaede til 1400 rb., men hvortil er medgaaet og vil medgaae mindst 1600 — " —
 tilsammen 2172 — 70

udkommer som endelig Totalsum 200316 rb. 95 fl.*)
 hvortil dog maafe endnu kunde henregnes den ovennævnte Sum til Forandring af Konfistoriets Forsamlingsværelse, 868 rb. 74 fl.

Men foruden de anførte af Kommunitetet til Bygningens Opførelse umiddelbart tilfaldte Summer, maa endnu hertil henregnes tvende større Tilskud, der bleve givne i samme Anledning i Genhold til de kongelige Bestemmelser af 29de Maj 1835 og 25de Nov. 1836, af hvilke den førstnævnte tilfald, at der som Hjælp for Universitetet, ijerdelshæd til at bestride hvad der behøvedes til Bygningens Fuldendelse — som da antoges at kunne skee i bemeldte Aar —, maatte optages et Laan mod Pant i Kommunitetets Aktiver af indtil 60000 rb., hvilket Laan dog i Virkeligheden, formedelst de for Universitetet ved den i hint Aar satte ualmindelig høje Kapitelstart betydeligt stegne Indtægter og da derhos Bygningens ikke førend i det følgende Aar fuldendtes, blev indskrænket til 10000 rb.; ved den sidstnævnte Beslutning bestemtes det, dels at nyssnævnte Laan skulde af Kommunitetet forrentes og afdrages, dels at dette endvidere skulde dække Universitetets ijer fra Bygningsudgifterne hidrørende Underbalance indtil Udgangen af 1836. Denne blev, efterat, saaledes som nylig forklaret, det hele Bygningsregnskab var bleven opgjort, udfundet at udgjøre 12716 rb. 88 fl., som derefter i 1837 bleve indbetalte til Universitetet, ligesom Afdraget og Forrentningen af Laanet paa 10000 rb. stete i Aarene 1837—46 med i det Hele 12640 rb., og det sees saaledes, at af den ovennævnte af Universitetet selv afholdte Del af de samlede Bygningsudgifter, nemlig 30390 rb. 20 fl.
 har Kommunitetet senere erstattet det 22716 — 88 —

(foruden de af de 10000 rb. betalte Renter) saa at Universitetet, foruden Afsummen 16837 rb. 30 fl., af den hele Udgift alene har afholdt 7673 — 28 —

medens alt det øvrige er bestridt ved Kommunitetets Hjælp og de opsparede Renter af Bygningsfonden samt hvad der ved dennes forskellige Omsætninger indvandedes.

Kommunitetets Tilskud til Bygningens Opførelse vare da ialt:

de først afgivne 90000 rb. " fl.
 de senere tilfaldte 41400 — " —
 de mindre Summer henhørende til Bygningens Fuldendelse eller Forskjønnelse 2172 — 70 —
 de senest anførte Tilskudssummer 22716 — 88 —
 tilsammen 156289 rb. 62 fl.

hvortil dog endnu komme Renterne af Laanet paa 10000 rb. eller 2640 rb.

4. De ved Normalreglementerne af 25de Nov. 1836 og 13de Nov. 1844 bestemte Summer hvormed Stiftelsen skulde komme Universitetet til Hjælp, dels aarlig, dels for engang eller for et vist Tidsrum.

Det er allerede ovenfor under Nr. 2 forklaret, hvilke de Summer vare der tidligere efterhaanden vare bleve Fællestiftet paalagte som aarlige Bidrag til forskellige Djemed, og som ved det førstnævnte Normalreglement bleve forenede og bestemte som samlet og vedblivende aarligt Bidrag, dels i Penge, dels i Korn, samt hvor stort et Beløb disse Bidrag for hele den ældre Tid have udgjort. Men foruden disse Bidrag bestemte det nævnte Normalreglement, at Stiftelsen endvidere af sit Overskud skulde indtil videre afgive 10000 rb. aarlig til Universitetet, og dette Bidrag blev ved det nyere Normalreglement kapitaliseret og afløst derved at Kommunitetet paalagdes at afgive af sin Kapitalmasse 250000 rb. til Universitetet. Men det bestemtes derhos, at hint endydermere, foreløbigen indtil Udgangen af 1849, til hvilken Tid ny Bestemmelse bliver at tage, skulde af sit forventede Overskud afgive andre 10000 rb. aarlig. De Summer som ifølge heraf ere fra Kommunitetet afgivne til Universitetet i de 11 Aar 1837—47, kunne udfindes ved

*) Jfr. Alb. Tdb. IV. S. 116 Note**), hvor det netop anføres, at den ny Universitetsbygning, alt iiberegnet, har kostet noget over 200000 rb.

fra de i nedenstaaende Tabel C opførte Summer at drage dels de ovennævnte til Dækning af Underbalancen indtil Udgangen af 1836 i det følgende Aar indbetalte 12716 rb. 88 ft. dels Renter og Afdrag af Laanet paa 10000 rb., med ialt . . . 12640 -- " - dels endelig de for de sidste 3 Aar i Tabellen medoptagne Renter af de afgivne 250000 rb. med 30000 -- " -

eller 55356 rb. 88 ft.
 da den hele Sum af Tabellen udgjør 256313 -- 27 -
 blive disse Tilskud her at beregne til 200956 rb. 35 ft.
 foruden den afgivne store Kapital.

Ifølge det Foransførte have saaledes de Summer som Kommunitetet i det Hele efterhaanden har afgivet af sit Overskud til Hjælp for Universitetet, udgjort følgende:

1. de rentefri Forskræfninger samt tvende rentebærende Laan, som ifølge den kongl. Beslutning af 25de Nov. 1836 bleve udslettede af Bøgerne, ialt 173127 rb. 40 ft.
 2. de aarlige Bidrag til forskjellige Djemed, for den ældre Tid indtil Udgangen af 1836 ialt 171652 -- 48 - foruden de oftere ved forskellige Vefligheder afgivne Summer, hvilke ikke her kunne beregnes;
 3. til Universitetsbygningens Opførelse ialt. 158929 -- 62 -
 4. de ifølge begge Normalreglementerne, af 1836 og 1844, afgivne, dels for engang 250000 -- " - dels aarlige Bidrag, indtil 1847 Aars Udgang 200956 -- 35 -
- altialt 954665 rb. 89 ft.

Lægges hertil for Aarene 1848 og 1849, efter hvis Udløb det vil blive at afgjøre, om det senest fastsatte Tilskud af 10000 rb. skal vedblive, den samme Sum som for 1847, vil Altialtet meget nærme sig en Million.

I hvor overordentlig store nu end de Summer ere hvormed Kommunitetet saaledes har kommet Universitetet til Hjælp, vil man imidlertid dog finde, at den hele Sum som hint i den seneste Aarrække, 1837—47, har tilskudt, selv efter den videste Beregning, dog ej alene ikke overstiger, men tværtimod er noget mindre end hvad Universitetet i samme Tidrum har seet sig istand til som rent Overskud at oplægge til Kapital. I denne Aarrække have nemlig Kommunitetets Tilskud, derunder indbefattede dels den oftere nævnte i 1837 indbetalte Sum til Dækning af Universitetets Underbalance indtil Udgangen af 1836, dels de betalte Afdrag og Renter af Laanet af 1835 paa 10000 rb., dels endelig Renterne af den afgivne store Kapital af 250000 rb. ogsaa efter dennes Afgivelse (medens naturligvis selve denne Kapital her er holdt udenfor Beregningen, saavel af Kommunitetets Tilskudssummer, som af Universitetets Kapitalforøgelse), udgjort, saaledes som nedenstaaende Tabel C udviser, ialt 256313 rb. 27 ft.

Men ved at eftersee hvad Universitetet har haft i aarligt rent Overskud eller Formueforøgelse i samme Aarrække, hvilket findes nedenfor paa samme Tabel, nemlig ialt 348931 -- 78 - vil man finde, at denne Sum ikke lidet overstiger hin, nemlig med ialt 62618 rb. 51 ft. eller i Gjennemsnit, aarlig 5692 rb. 57 ft. Heraf følger dog naturligvis ingenlunde, at Universitetet i den ommeldte Aarrække kunde aldeles have undværet Kommunitetets hele Hjælp uden egentlig Tilbagegang; thi dels maa det bemærkes, at Renten af de hvert Aar oplagte Summer, som for den hele Aarrække vil udgjøre et meget betydeligt Beløb af den indvundne Formueforøgelse, i saa Fald vilde have bortfaldet, dels vilde man naturligvis, uden at kunne gjøre Regning paa disse Tilskud, eller de nævnte ved sammes Hjælp indvundne Renter, aldrig kunne have vovet at give Universitetets Udgifter den store Forøgelse som de ved det ny Normalreglement erholdt, eller engang at anvende saa store Summer som efterhaanden er fæet paa aldeles ekstraordinære Anskaffelser eller Forbedringer, ligesom overhovedet den hele Betyggelse for Fremtiden ved den store Kapitalforøgelse ikke vilde vare opnaaet. Hvad iøvrigt angaaer de nævnte Summer, som i den oftnævnte Aarrække aldeles ekstraordinært have været anvendte til forskjellige Djemed af de aarlige Overskud udenfor det ovenansførte Beløb af disse der er henlagt til Formueforøgelse, og hvis samlede Sum idetmindste turde opveje den omtalte indvundne Rentefum, da have de, forinden en hel Del mindre Summer til et ikke ubetydeligt samlet Beløb, som ligeledes Aar for Aar findes afgivne i Aarbøgerne, udgjort følgende:

i 1837 til Kommunitetsbygningens Omdannelse	14160	rb.	94	fl.
i 1838 - Restitution af det Trelundske Legat	6000	—	"	-
i 1841 - Indkjøb af den Gschrichtske Samling	6000	—	"	-
i 1843 - Indkjøb af Huset Nr. 200 i Fiolstræde	9862	—	74	-
i — — — — — 202 i —	5346	—	17	-
i — — — — — to ny Værthuse i botanisk Have	9000	—	"	-
i 1844 - Indkjøb af Huset Nr. 108 og 9 i St. Pedersstræde	6763	—	45	-
i — — — — — 201 i Fiolstræde	6169	—	21	-
i 1846 - til Ombygning af det ældre Værthus i botanisk Have	6500	—	"	-
tilsammen				69802 rb. 59 fl.

Hvad nu angaaer begge Stiftelsers, og først Universitetets Kapitalformue og aarlige Indtægter i den ældre Tid, da erfares af det bekjendte af Janzon i 1787 udgivne Skrift, at Stiftelsen paa den Tid ikke havde andre Kapitaler end nogle mindre Summer tilhørende forskellige af dets Instituter eller Samlinger, nemlig:

Bygningskassen tilhørende	11233	rd.	"	fl.
Bibliotheket —	10800	—	"	-
Botanisk Have —	5731	—	54	-
Observatoriet —	1500	—	"	-
Residenserne —	5330	—	80	-

tilsammen 34595 rb. 38 fl.

For Universitetets Jordegods, som altsaa da var næsten dets eneste Indtægtskilde, og som tilligemed den eneste betydelige anden Indtægt, Studiifakten, anvendtes udelukkende til Professorernes Lønning, kunde, som bekjendt, ikke aflægges noget Regnskab, af den Aarsag, at hele Godset, istedetfor at bestyres for Stiftelsens Regning, var for den betydeligste Del udstykket mellem samtlige Professorer, saaledes at hver fik sin Anpart eller „Korpus," for at nyde Indtægten af samme istedetfor Lønning, medens en mindre betydelig Del bestyredes som fælles Gods, hvis Indtægter indflød i den „fælles Kasse." Da denne Indretning først fuldstændigen ophørte i 1831 ved Inddragelsen af det sidste „Korpus," er det først fra den Tid at et fuldstændigt, hele Jordegodsset omfattende, Regnskab har kunnet aflægges. Angaaende Indtægten i den ældre Tid, forinden Inddragelsen af „Korpora" begyndte, haves, saavidt Udg. bekjendt, ingen anden Efterretning, end den der findes i Janjons Skrift. Af dette erfares nu, hvormegit Indtægten af det hele Jordegods, saavel af selve „Korpora" som af det fælles Gods, paa hin Tid kunde anslaaes til. Indtægten af „Korpora" anslaaer Janzon saaledes, at den af Jordegodsset i de sidste Aar kan for nogle Professorer vel have beløbet til 600—500 rd., men for nogle maatte ikke til 300 rd., og af de til „Korpora" hørende Tiender, af de bedre 600 rd., af de ringere 400—200 rd., for de yngste Professorer, som kun havde Ret til at optære en Tiende, ikke engang saameget. I den fælles Kasse indflød dels Indtægten af det almindelige Jordegods, især det jydsk*), hvilken Indtægt anslaaes i det Højeste til. 250 rd. „ fl. dels den saakaldte „Kanon" af Kongetienderne, højt anslaaet aarlig. 1700 — „ - dels de Distributjen tillagte Indtægter af forskellige Legater**) 528 — 78 - dels endelig Studiifakten 5000 — „ -

tilsammen 7478 rd. 78 fl.

naar herfra drages nogle Udgifter og Omkostninger, til Beløb 2400 — „ -

blev tilbage til Fordeling blandt 14 Professorer (da den 15de

ikke deltog heri) 5078 rb. 78 fl.

eller til hver ikke mere end 362 rd. 74 fl., eller „rummelig beregnet" for enhver Professor aarlig af Distributjen 400 rd.

„Slutningen af den hele Beregning" siger Janzon „bliver, at de ordentlige Professorers fastsatte Indkomster ikke ere lige hvert Aar, men at de dog ere vel indrettede til

*) Af Aarb. 1839 S. 107 ff. erfares, at dette Gods, paa den omhandlede Tid omtrent 112 Td. Hartorn, i Aarene 1810—13 for størstedelen afhandledes for ialt 45515 rd., og at det derefter tiloversblevne, c. 27 Td. Stk., i 1839 blev bortfolgt for 7075 rd. og de tilhørende Stove og Heber for 7010 rd., hvilke to sidste Summer ere indgaaede i Universitetets Kapital.

**) Denne Indtægt er nu, som af Aarb. 1841 S. 156 erfares, noget mindre, hvilket dog for det meste hidrører fra, at i den seneste Tid ved et Par af Legaterne Reget er taget fra Distributjen selv og henlagt til Eforus særskilt, se Aarb. 1843 S. 66, 1844 S. 68.

stiftelig Underhold for Enhver: og om man vilde anslaae dem i Penge et Aar i det andet beregnet, de da kan beløbe sig for de ældste og bedst aflagte til omtrent 1500 rd., for andre til 1200 rd., for de yngste til 900 rd. og vel undertiden ikke over 800 rd."

Beregner man nu efter disse Omgivelser Indtægten af det hele Gods, deri tillige indbefattet Distributjens Indtægt af Legaterne og hele Studiiakatten, for 5 Professore til 1500 rd., (eller efter den forandrede Mynsod i Rigsbankdaler 2400) altjaa . . . 7500 rd. for 5 Professore til 1200 rd. (eller 1920 rd.), altjaa 6000 — og for de 5 yngste til 900 rd. (eller 1440 rd.), altjaa 4500 — da udkommer som Totalsum for den hele Indtægt som dengang anvendtes til Universitetslærernes Lønninger. 18000 rd. eller for hver af de 15 Lærere i Gjennemsnit 1920 rd.; og naar herfra drages de anførte Indtægter af Studiiakatten og Legaterne med 5529 — bliver den hele Sum som Jordegodset da indbragte 12471 rd. eller i de nuværende Penge 19885 rb.

For ret tydeligt at fremstille Forskjellen mellem Jordebogsindtægterne og deres Forhold til Professorenes Lønninger, i hine Tider og i den seneste Arrække, hidrættes hedsaaende Tabel A., der viser, at Jordebogsindtægten i den siden 1837 forløbne Arrække, som har været i uafbrudt gradvis Stigen, i den første Halvdel af dette Tidsrum har været over 3 Gange, i den senere tildeels 4 eller 5 Gange saa stor som paa hin Tid (selv naar Beregningen for denne stæer i de nuværende Penge), og at der, uagtet Universitetslærernes Antal har været i det hele 40 eller over 2½ Gange saa stort som dengang, dog til Lønningerne for alle disse Lærere langtfra ikke er anvendt den hele Jordebogsindtægt, end sige noget af de andre Indtægter, men at tvertimod saameget af Jordebogsindtægten hvert Aar er bleven tilovers, at dette Overskud ej alene overfløier, men tildeels naaer det Dob-

Tabel A.

Aar.	Universitetets Jordebogsindtægt.		Professorenes Lønningssum*).		Overskud af Jordebogsindtægten over Lønningen.	
	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.
1837	61423	44	46625	56	14797	84
—38	64092	9	46118	28	17973	77
—39	65056	70	47165	73	17890	93
—40	65193	57	47239	35	17954	22
—41	65200	89	47099	87	18101	2
—42	71083	53	50577	29	20506	24
—43	75793	6	50754	39	25038	63
—44	76798	34	51498	82	25299	48
—45	73015	28	65858	63	7156	61
—46	97162	52	68000	"	29162	52
—47	131516	62	68715	15	62801	47

belte af hvad den hele Jordebogsindtægt i hine Tider udgjorde i daværende Penge. Særligt har Gjennemsnittet af Lønningerne til det nuværende langt større Antal af Universitetslærere været i den tidligere Del af den anførte Arrække omtrent 14—1500 rb., i de tre sidste Aar 16—1700 rb., altjaa hele Tiden større end Gjennemsnittet for alle 15 Universitetslærere i hine Tider udgjorde i de daværende Penge, hvilket var 1200 rd.

Hvad dernæst Sællesistitet angaaer, da viser Jansons Skrift, at Kapitalformuen paa hin Tid just nylig var begyndt at grundlægges og ved Udgangen af Aaret 1786 alene udgjorde 31850 rd. Den var ved Udgangen af 1812 opvoret til 216450 rd. beløb ved Udgangen af 1813, alt i Sølvværdi, 267996 — ved Udgangen af 1814. 318196 — mest i Sølvværdi; den var i Aaret 1830, efter den da nylig foregaaede Afgivelse af de ovennævnte store Summer til Universitetsbygningen, 311428 — ved Udgangen af 1831. 323769 — — — 1832. 357298 — — — 1833. 352154 —

i hvilke tvende Aar bleve afgivne de senere bestemte 41400 rb. til Bygningen. Kapitalformuens Beløb i hvert af Aarene 1837—47 vil findes angivet nedenfor paa Tabel D.

Til Oplysning om Stiftelsens aarlige Indtægter, dels i Aarene 1785 og 1786 efter Janson, dels for 1810—14 efter nogle for Udg. liggende tjenstmæssige Indberetninger, dels for 1832 og 1833 efter „Afd. Idd." II. S. 183 ff., hidrættes nedenstaaende Tabel B, hvilken for den senere Arrække fortsættes ved den nedenfor følgende Tabel F.

*) Disse Lønninger ere blot de som vedkomme de egentlige Universitetslærere, saaledes som de i Aarbøgerne angives, dels af den ordinære Gaeringssum, dels af det tidligere saakaldte Extraordinarium, senere Reserverensens disponible Renter, men naturligvis med Fradrag af Pensioner og Vartpænge (tidligere 1066½ Rb., siden 1841 1400 rb. foruden Vartpænge til Reserverstruergerne.

Det erfares heraf, at i 1785 og 86 have Jordebogsindtægterne kun udgjort imellem en Trediedel og en Fjerdedel og tildels en endnu mindre Brøf af hvad de i den seneste Aarrække have indbragt, og at Indtægten i det Hele har været mellem Fjerdedelen og Femtedelen, og i de to sidste Aar Sjettedelen mod nu; hvorved dog maa erindres, at i hine Aar var Indtægten af Lighøringen endnu ikke begyndt, idet Studenternes Lighøring in natura endnu ikke var affaftet. At Jordebogsindtægterne i Aarene 1810—14 for det Meste have været større og tilkeds meget større end i den seneste Aarrække, maa vel mest tilskrives Bengenes daværende lave Værdi. Der er ogsaa i denne Henseende en mærkelig Forskjel mellem de enkelte Aar, idet navnlig Indtægten i 1813 har været næsten kun halv saa stor som i 1810 og en Trediedel mod i 1814. Hvad den seneste Aarrække angaaer, da have saavel Jordebogsindtægterne som Indtægternes Totalsum i det Hele været i bestandig Stigen, og navnlig i de sidste Aar, naaget i disse Renten er bortfaldet af den store til Universitetet afgivne Kapital af 250000 rb.

B. Oversigt over Kommunitetets Indtægter i nogle af de tidligere Aar.

Indtægter.	1785.		1786.		1810.		1811.		1813.		1814.		1832.		1833.	
	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.
Af Jordegodsset ..	2755	32	1899	85	9424	31	11740	11	2432	12	7674	70	12581	49	9601	30
— Tiender	10713	82	11724	52	55456	70	72810	16	31190	50	86084	92	42019	65	31033	65
Renter	1081	84	1175	60	7578	"	7686	"					13688	45	14738	27
For Konsumt, Frih. og Bryggerrett.	433	32	433	32	433	32	433	32	6280	46	25003	58	433	32	433	32
Lighørings Kassen	"	"	"	"	"	"	"	"					5707	92	5596	1
Andre Indtægter.	1337	"	318	29	"	"	3889	80					164	18	35	12
	16321	38	15551	66	72892	40	96559	43	39903	12	118763	28	74595	13	61437	71

Lil Oplysning om begge Stiftelsers Forsætning i den seneste Aarrække af 11 Aar, 1837—47, følge dernæst Tabellerne C—1, over begge Stiftelsers aarlige rene Overflud og Kommunitetets Bidrag til Universitetet; over den rentebærende Formue og dennes aarlige Forgølse, saavel for hver af Stiftelserne for sig, som for begge tilsammen og den hvert Aar vundne Tilvæxt; over Universitetets aarlige Indtægter, saavel hver for sig som tilsammen, igjennem hele Aarrækken; ligeledes for Kommunitetet; ligeledes for begge under Et; endelig over Jordebogsindtægterne i deres enkelte Forgørelser og de aarlige Kornkvantiteter, saaledes som de i Budgetterne for 1841—48 ere angivne.

C. Oversigt over Universitetets og Kommunitetets rene Overflud og sidst nævntes Bidrag til det førstnævnte i Aarene 1837—47.

Aar.	Rent Overflud for Universitetet.		Kommunitetets Bidrag til Universitetet (i videste Forstand. *)		Rent Overflud for Kommunitetet. **)	
	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.
1837	36928	73	31138	51	10382	48
—38	7183	68	20391	30	1685	86
—39	20880	25	19588	75	22729	73
—40	35910	67½	19613	53	23598	29
—41	15502	7½	19249	68	15520	82
—42	28821	43	19368	66	23316	16
—43	8550	13½	19287	45	17970	75
—44	22734	38½	19435	85	19722	46
—45	21591	85½	29313	43	10772	68
—46	39523	3½	29685	58	29724	36
—47	81305	37½	29240	29	46384	92½
ialt	318931	78½	256313	27	221808	75½
i Gjennemsnit aarlig	28993	77	23301	20	20164	42

*) I disse Summer ere nemlig indbefattede, feruden de egentlige Tilfludssummer, tillige Bidraget til Døgn af Universitetets Underbalance indtil Udgangen af 1836, de aarlige Afdrag og Renter af Laanet af 10000 rb. ifølge Igl. Beslutning af 29de Mai 1835, samt Renterne af de i Slutningen af 1844 afgivne 250000 rb.

**) Det bemærkes, at for Aarene 1837—40, i hvilke Regnsaberne alene udgøves ere meddelte i Aarbogen og Inter egentlig Overflud angivet, isædedfor dette alene er optaget Forskielen mellem de indfrieede og igjen udsatte Kapitaler, der saaledes tilfæddegiver Fremgangen af den rentebærende Formue.

D. Oversigt over begge Stiftelsers rentebærende Formue og dennes Forøgelse i Aarene 1836—1847.

Aar.	Univerfitetet.		Kommunitetet *)		Tilsammen.		Forøgelse.	
	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.
1836	74856	69½	372921	52	447778	25½	48252	85
—37	112125	36½	383905	74	496031	14½	12386	34
—38	120469	28½	387948	20	508417	48½	31060	85
—39	129500	30½	409978	7	539478	37½	54943	53½
—40	163297	36	431124	55	594421	91	20766	93
—41	184648	9	430540	79	615188	88	50511	20
—42	213410	1	452290	11	665700	12	19696	83
—43	219657	29	465739	66	685396	95	75247	66
—44	506541	65	254103	"	760644	65	30449	69
—45	523848	17	267251	21	791094	38	79226	75
—46	575223	64	295097	49	870321	17	118494	85
—47	647743	88	341072	14	988816	6		

E. Oversigt over Univerfitetets Indtægter i Aarene 1837—47.

Aar.	Jordbogsindtægt.		Kapitalrenter.		Studiifkat og Rathsdratifu n.		Af Almannaprivilegiet.		Legatarerter		Fustlejeindtægt.		Jordskyldspenge.	
	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.
1837	61423	44	3840	3	4651	22	3700	"	949	67	750	"	272	86
—38	64092	9	4751	69	4653	82	3700	"	1389	20	1030	"	272	87
—39	65056	70	5116	46	4640	50	3700	"	1169	44	580	"	272	87
—40	65193	57	6063	13	4659	74	3700	"	1169	44	580	"	272	87
—41	65200	89	6580	36½	4634	81	3700	"	1169	44	480	"	272	87
—42	71083	53	8103	43	4650	80	7039	7	1169	44	480	"	272	86
—43	75793	6	8835	2½ ^a	4650	81	6615	23	1169	44	480	"	272	86
—44	76798	34	9892	61½ ^a	4655	81	6620	40	1169	44	480	"	272	86
—45	78015	28	21192	78½	4655	84	6866	74	1169	44	980	7	272	87
—46	97162	52	22276	25	4655	81	7220	94	1169	44	941	28	276	11
—47	131516	62	24605	27	4655	81	7503	37	1169	44	1172	65	276	11

r.	Overskud af Examens- og Defanatindsindtægt.		Embeds- afgifter.		Kvartprocenten af Legatarerne.		Tilfældige Indtægter. b		Kommunitetets Bidrag.		Fra Generalpostdirektionen for Portofrihed.		Tilskud fra Finanferne.		Tilsammen.	
	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.
1837	303	89	1667	77	1589	26	559	61	18021	59	"	"	443	44	98073	2
—38	448	"	890	"	1596	66	294	61	17991	30	"	"	440	30	101550	70
—39	340	70	840	"	1552	88	169	90	18268	75	"	"	439	6	102147	50
—40	165	54	840	"	1592	1	175	64	18333	53	"	"	439	6	103184	69
—41	197	91	1480	"	1643	60	148	76	18009	68	"	"	839	44	104357	60½
—42	141	60	840	"	1636	94	94	77	18168	66	50	"	10382	24	124113	58
—43	535	5 c	840	"	1640	18	62	25	18127	45	150	"	10382	24	129553	71½
—44	433	28 c	200	"	1692	20	49	28	18315	85	150	"	10382	26	131112	53½
—45	1001	37	840	"	1700	69	56	88	18233	43	150	"	10382	26	140517	89½
—46	853	91	840	"	1714	32	72	76	18645	58	150	"	10382	26	166361	42
—47	1023	83	350	"	1746	56	49	76	19240	29	150	"	10382	26	203842	21

a) Ved Angivelserne for Kommunitetet for de ældre Aar maa vel erindres, at Summerne ikke saaledes ere angivne i Aarbogen, men først fremkomme naar dels Overformynderkapitalerne, dels de ifterentebærende Aaars "efter Forskrivninger" fradrages de paa de vedkommende Steder anførte Summer. Ved 1839 er Beløbet af de Umyndiges Midler ikke i Aarb. angivet, men er antaget liget det for det følgende Aar. Ved 1844 maa efterføres den i den følgende Aargang givne Berigtigelse.

a) Heri indbefattet den en af det forrige Haandlæge-Akademi's Kapitaler, hvilken Rente i Regnskaberne for disse Aar faaer i en egen Rubrik.

b) Heri er optaget dels den volstekniffe Aareanfalds Bidrag for Bestyrelsen af sine Midler, 100 rb., saalange dette Bidrag fandt Sted, d. e. 1837—44, dels Indtægten for Kaldsbreve, hvilken i Aarene 1840—44 var optaget særskilt.

c) Heri indbefattet samme Indtægt ved det forrige haandlægelige Akademi, hvilken Indtægt i Regnskaberne har sin egen Rubrik.

d) Til dette Tilskud fra Finanferne for dette og de foregaaende Aar burde egentlig føjes de 2200 rb. som af Finanferne ligesaa vel i disse som i de følgende Aar ere udbetalte til den botaniske Have (jf. Aarb. 1841 S. 97 og 98); men da Udskrivning Sum i de ommeldte tidligere Aars Regnskaber ikke er opført som Indtægt, er den ogsaa her forbigaaet.

F. Oversigt over Kommunitetets Indtægter i Aarene 1837—47.

Aar.	Jordebogsindtægt.		Kapitalrenter.		Andel i Kongehuset's Legat.		Ligbæringsvæsen's Indtægt.		Leseindtægt.		Refusion for Konsumtionsfrihed og Bryggerrettighed.		Andre Indtægter.		Tilsummen.	
	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.
1837	17332	92	14356	51	20	41	4923	30	"	"	433	32	"	"	67066	54
—38	16220	91	15319	3	20	41	4866	80	"	"	433	32	64	94	66925	53
—39	52959	94	15412	50	20	41	4858	80	"	"	433	32	90	80	73775	89
—40	55937	46	16930	54	20	41	4936	80	"	"	433	32	102	84	78361	49
—41	47079	22	16694	81	20	41	4949	80	78	"	433	32	70	67	69326	35
—42	53251	44	17645	35	20	41	4970	64	70	"	433	32	"	"	76391	24
—43	52052	24	18545	38	20	41	4558	80	70	"	433	32	3	60	75683	83
—44	55150	15	18209	58	20	41	4517	80	70	"	433	32	4	80	78406	18
—45	56700	68	10484	89	20	41	4930	80	70	"	433	32	"	"	72640	22
—46	69415	84	11645	22	20	41	5259	80	70	"	433	32	"	"	86844	67
—47	87381	66	13017	83	"	"	5435	80	70	"	433	32	"	"	106338	69

G. Oversigt over begge Stiftelsers Indtægter under Et i 1837—47.

Aar.	Jordebogsindtægter.		Kapitalrenter.		Jordskyldbænege og Leseindtægt.		Indtægt af Legater.		Forskjellige Afgifter og lignende Indtægter.		Tilskud eller Godtgjørelser af Finanserne.		Tilsummen *).	
	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.
1837	108756	40	18196	54	1022	86	2559	38	15705	87	876	76	147117	93
—38	110313	4	20070	72	1302	87	3006	31	14918	29	873	62	150484	93
—39	118016	68	20529	"	852	87	2742	77	14640	82	872	38	157654	64
—40	121131	7	22993	67	852	87	2781	86	14580	88	872	38	163212	65
—41	112280	15	23275	21½	830	87	2833	49	15182	11	1272	36	155674	27½
—42	124335	1	25748	78	822	86	2826	83	17787	"	10815	56	182336	16
—43	127845	30	27380	40	822	86	2830	7	17415	82	10815	56	187110	13
—44	131948	49	28102	23½	822	86	2882	9	16631	49	10815	58	191202	82½
—45	129716	"	31677	71½	1322	94	2890	58	18501	75	10815	58	194924	68½
—46	166578	40	33921	47	1287	39	2904	21	19053	38	10815	58	234560	51
—47	218898	32	37623	14	1518	76	2916	4	19168	69	10815	58	290940	61

H. Begge Stiftelsers Jordebogsindtægter efter disses enkelte Sorgreninger.

Aar.	Universitetet.								Kommunitetet.								Tilsummen.	
	Kandgilde.		Anerkender og Afskrifter.		Skovindtægter.		Tiender.		Salt.		Kandgilde.		Tiender.		Salt.			
	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.	rb.	fl.
1837	31748	34	3358	15	"	"	26316	91	61423	44	9444	65	37888	27	47332	92	108756	40
—38	37220	11	4123	20	"	"	22748	74	64092	9	9449	64	36771	27	46220	91	110313	4
—39	35797	42	1814	91	178	69	27265	60	65056	70	12733	30	40226	64	52959	94	118016	68
—40	34539	19	3644	9	"	"	27010	29	65493	57	11337	19	44600	27	55937	46	121131	7
—41	33495	85	5072	70	3080	53	23551	73	65200	89	9568	2	37511	20	47079	22	112280	15
—42	38993	36	4265	19	2151	77	25673	17	71083	53	13346	44	39905	"	53251	44	124335	1
—43	13792	30	4509	89	1932	89	25557	86	75793	6	12928	"	39124	24	52052	24	127845	30
—44	38653	52	9129	27	2381	87	26633	60	76798	34	11989	26	43160	85	55150	15	131948	49
—45	38654	76	5947	11	1755	46	26657	87	73015	28	14575	28	42125	40	56700	68	129716	"
—46	57664	82	4237	75	1972	88	33286	95	97462	52	17477	80	51938	4	69415	84	166578	40
—47	71893	32	14966	36	1884	5	42772	85	131516	62	21861	36	65520	30	87381	66	218898	32

*) Naar til de anførte Totalsummer for 1841—45 lægges de i Normalreglementets 4de Udgiftspost ommeldte Indtægter for Legater og den polytekniske Lærestiftelse af ialt 6098 rb., fremkomme de samme Summer som ere anførte i Aarbogen 1845 S. 251 Note. At Summer for 1841 ikke stemmer, er forbi paa sidstnævnte Sted er optaget det oven S. 11 Note d omtalte Beløb af 2280 rb.

Jøvrigt maatte naturligtvis af nærværende Oversigt ubelædes den Indtægt Universitetet, som særskilt Stiftelse betragtes, har af Kommunitetet, hvoraf da ligefrem følger, at den samlede Indtægtssum for begge Stiftelser under Et ikke kan svare til Summen af begge de enkelte Stiftelsers Totalindtægter for sig.

I. Oversigt over de i de aarlige Budgetter angivne Kornkvantiteter og disses stadige Stigende.

Aar.	Universitetet			Kommunitetet.			Tilfammen.			
		Dr.	Sp.	Sk.	Dr.	Sp.	Sk.	Dr.	Sp.	Sk.
1841	Rug	3105	"	"						
	Byg	11454	"	"						
	Havre	3105	"	"						
—42	Rug	3154	3	2 $\frac{1}{4}$	1080	"	"	4234	3	2 $\frac{1}{4}$
	Byg	11503	4	1 $\frac{5}{6}$	12048	"	"	23551	4	1 $\frac{5}{6}$
	Havre	3139	"	"	1175	"	"	4314	"	"
—43	Rug	3540	5	2 $\frac{3}{8}$	1223	"	"	4763	5	2 $\frac{3}{8}$
	Byg	11913	4	3 $\frac{3}{8}$	12282	"	"	24195	4	3 $\frac{3}{8}$
	Havre	3524	7	2 $\frac{3}{4}$	1322	"	"	4846	7	2 $\frac{3}{4}$
—44	Rug	3959	6	2 $\frac{1}{2}$	1357	"	"	5316	6	2 $\frac{1}{2}$
	Byg	12323	6	1 $\frac{1}{2}$	12520	"	"	24843	6	1 $\frac{1}{2}$
	Havre	3934	6	1 $\frac{1}{3}$	1455	"	"	5389	6	1 $\frac{1}{3}$
—45	Rug	4042	1	1 $\frac{3}{4}$	1388	3 $\frac{2}{3}$	"	5430	4	3 $\frac{2}{3}$
	Byg	12280	6	3 $\frac{1}{2}$	13017	6 $\frac{1}{2}$	"	25298	5	3
	Havre	4001	5	2 $\frac{1}{2}$	1487	1 $\frac{1}{6}$	"	5488	5	2 $\frac{1}{2}$
—46	Rug	4070	"	1	1390	4	3 $\frac{1}{2}$	5460	5	1 $\frac{1}{2}$
	Byg	12476	2	2	13029	"	3 $\frac{1}{4}$	25505	3	1 $\frac{1}{4}$
	Havre	4030	"	3	1471	1	3 $\frac{1}{2}$	5501	2	2 $\frac{1}{2}$
—47	Rug	4110	1	"	1394	7	3 $\frac{7}{8}$	5505	"	3 $\frac{7}{8}$
	Byg	12700	7	1 $\frac{1}{4}$	13216	5	2 $\frac{1}{4}$	25917	4	2 $\frac{1}{4}$
	Havre	4062	1	1 $\frac{1}{4}$	1475	4	3 $\frac{1}{2}$	5537	6	1 $\frac{1}{4}$
—48	Rug	4138	4	3 $\frac{1}{4}$	1395	6	1 $\frac{1}{4}$	5534	2	1
	Byg	12785	3	3 $\frac{1}{2}$	13595	1	3 $\frac{2}{4}$	26380	5	3 $\frac{1}{4}$
	Havre	4097	1	1 $\frac{1}{2}$	1476	3	2 $\frac{7}{12}$	5573	4	1 $\frac{1}{2}$
Forfællene for resp. 7 og 6 Aar. ialt	Rug	1033	4	3 $\frac{1}{4}$	315	6	1 $\frac{1}{4}$	1349	2	1
	Byg	1331	3	3 $\frac{1}{2}$	1547	1	3 $\frac{2}{4}$	2878	5	3 $\frac{1}{4}$
	Havre	992	1	1 $\frac{1}{2}$	301	3	1 $\frac{1}{2}$	1293	4	1 $\frac{1}{2}$
		3357	1	3 $\frac{1}{4}$	2164	3	1 $\frac{1}{4}$	5521	5	1 $\frac{1}{4}$

Foruden hvad alt i det Foregaaende er bemærket, fremgaaer af Tabellerne, at Kapitalformuen for begge Stiftelser er forøget med langt over en halv Million (541037 rb. 76 $\frac{1}{2}$ fl.), at som Følge heraf Renteindtægten er steget til over det Dobbelte, nemlig fra 18196 rb. 54 fl. i 1837 til 37623 rb. 14 fl. i 1847, og at ligeledes den hele Indtægt for begge Stiftelser er steget til næsten det Dobbelte, nemlig fra 147117 rb. 93 fl. i 1837 til 290940 rb. 61 fl. i 1847. Af de enkelte Stiftelser viser Fremgangen sig stærkest for Universitetet, som naturlig Følge af, dels at dette har det største Gods (af hvilket Indtægten især er den der har været i Stigende), dels at dets Pengestof*) er forøget med de 250000 rb. som ifølge den egl. Beslutning af 13 Nov. 1844 blev afgivne fra Kommunitetets Formue, hvorved saaledes sidstnævntes aarlige Indtægt har lidt en Formindfælse af 10000 rb., medens Universitetets er forøget med samme Beløb. Dets Indtægt er nemlig steget fra lidt over 98000 til henimod 204000 rb., Kommunitetets alene forøget med henimod 40000 rb. Om nu end denne store Forøgelse for en stor Del maa tilskrives det eller de to seneste Aars ualmindelig heldige Beskaffenhed paa Grund af de høje Kornpriser, er det dog paa den anden Side vist, at den væsentligste Indtægt, nemlig af Godset, især for Universitetet har været i uafbrudt gradvis Stigen gennem alle Aarene, hvilket ikke berøer paa Kornpriserne alene, men navnlig paa den tidligere Af-

*) Naar man kan sige "Hovedstof", hvilket Udtryk endnu bestandigen er gængs ved Siden af det fremmede "Kapital", maa man upaatvivelig ogsaa kunne benytte det langt forstaaeligere "Pengestof"; men man maatte da vist ogsaa være berettiget til at vende Sammenfatningen om og sige: "Stofspenget" for "Kapitalen" og fremdeles "Stofformuen", "Stofrenten" "Stofafdrag", "Stofsejer" for "Kapitalist" o. s. v.

gifsmoderationens Ophør i Aarene 1842 og 43 og paa den derved og ellers ved de efterhaanden afsluttede fordelagtigere Liendeafføder eller Kjendelser m. m. bevirkede stadige Forøgelse af Kornkvantiteterne, der ifølge Tabel I i de 6—7 Aar 1841—48 ere forøgede med over 5500 Tønder Korn af alle Slags; og naar derhos erindres den ovennævnte store og stadigen stigende Renteforøgelse og den ligeledes ikke lidet forøgede Indtægt paa et Aar af de andre Poster, navnlig af Almanakprivilegiet med næsten 4000 rb. og Indtægten fra Finanserne, som hidrører fra den med det kirurgiske Akademi overgaaede Indtægt af over 7000 rb., turde det vise sig, at den paafaldende store Indtægtsforøgelse for den største Del ogsaa for Fremtiden vil kunne betragtes som varig og sikker.

Denne tabel viser de samlede indtægter og udgifter for de forskellige poster i de nævnte år. Tabellen er opdelt i flere søjler, der sandsynligvis repræsenterer forskellige kategorier af indtægt og udgift. De samlede værdier er angivet i rigsbankere (rb.).

*) Denne tabel er udarbejdet af Statistisk Bureau og er offentliggjort i Aarbog for 1847, side 14. Tabellen er en del af den samlede økonomiske rapport for året.